

5967/07.01.00.04/2025

Perheiden terveystalvelut

05.11.2025

Selvitys, tietopyyntö, kouluterveydenhuollon järjestäminen, Rautalammin kunta

Rautalammin kunnanhallitus on käsitellyt kokouksessaan 6.10.2025 koulu- ja opiskeluterveydenhuollon toteutumisesta Matti Lohen koululla sekä Rautalammin lukiossa. Kunnanhallitus pyytää selvitystä siitä, miten koulu- ja opiskeluterveydenhuolto on järjestetty Rautalammissa. Selvityksessä toivotaan vastauksia seuraaviin kysymyksiin:

- 1) Miten koulu- ja opiskeluterveydenhuolto on tällä hetkellä järjestetty?
- 2) Mitä tehtäviä terveydenhoitajan työhön kuuluu koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa?
- 3) Kuinka paljon terveydenhoitajan palveluita on saatavilla oppilaille ja koulun henkilökunnalle?
- 4) Ketkä toimivat Matti Lohen koulun ja Rautalammin lukion terveydenhoitajina?
- 5) Onko tehtävässä ollut paljon vaihtuvuutta?

Selvitys

Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto on peruskoululaisille ja toisen asteen opiskelijoille sekä heidän perheilleen suunnattu lakisääteinen ennaltaehkäisevä terveystalvelu.

Kouluterveydenhuolto

Koko ikäluokan kattavat vuosittaiset terveystarkastukset muodostavat kouluterveydenhuollon toiminnan rungon. Peruskoulun aikana järjestetään kolme laajaa terveystarkastusta (1., 5., sekä 8. luokka), joissa selvitetään koko perheen terveyttä ja hyvinvointia. Tarkoituksena on tunnistaa tuen tarpeet varhaisessa vaiheessa ja vahvistaa vanhempien tukea. Kouluterveydenhuolto on ennaltaehkäisevää palvelua, eikä sairaanhoito kuulu kouluterveydenhuoltoon.

Kouluterveydenhuollon keskeisiä tehtäviä ovat:

- terveystarkastukset ja kasvun sekä kehityksen seuranta
- mielenterveyden ja hyvinvoinnin tukeminen
- rokotukset ja sairauksien ehkäisy
- terveystneuvonta ja elintapojen ohjaus

5967/07.01.00.04/2025

Perheiden terveystalvelut

05.11.2025

- kouluyhteisön hyvinvoinnin edistäminen

Opiskeluterveydenhuolto

Opiskeluterveydenhuolto tarjoaa terveydenhoito- ja sairaanhoitopalveluja kaikille lukion ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoille, joiden opinnot kestävät yli kaksi kuukautta. Ensimmäisenä tai toisena opiskeluvuonna järjestetään terveystarkastus, jossa kartoitetaan hyvinvointia ja mahdollisia tuen tarpeita. Lisäksi käytettävissä ovat myös lääkäripalvelut.

Opiskeluterveydenhuollon keskeisiä tehtäviä ovat:

- terveystarkastukset ja opiskelukyvyn arviointi
- mielenterveyden tukeminen ja varhainen puuttuminen
- seksuaaliterveys, ehkäisyneuvonta ja rokotukset
- sairaanhoito rajatusti opiskeluterveydenhuollon piiriin kuuluvissa asioissa
- yhteistyö oppilaitoksen ja muiden toimijoiden kanssa opiskeluyhteisön hyvinvoinnin edistämiseksi

Terveys­huollon palvelut tuotetaan koulussa / oppilaitoksessa tai sen välittömässä läheisyydessä. Terveys­hoitajan läsnäolo riippuu koulun / oppilaitoksen oppilas- ja opiskelijamäärästä. Kouluterveydenhuollossa yhden terveydenhoitajan resurssi lasketaan 460 oppilasta kohden ja opiskeluterveydenhuollossa 570 opiskelijaa kohden. Tämä tarkoittaa sitä, että jos koulussa perusopetuksen oppilaita on 460, on terveydenhoitaja läsnä koululla 5 päivää viikossa. Jos oppilaita on 230, on terveydenhoitaja läsnä koululla 2,5 päivää viikossa. Sama laskentakaava toimii myös opiskeluterveydenhuollossa.

Lääkäriresurssi lasketaan kouluterveydenhuollossa 2100 oppilasta / kokopäiväinen lääkäri ja opiskeluterveydenhuollossa 1800 opiskelijaa / kokopäiväinen lääkäri.

5967/07.01.00.04/2025

Perheiden terveystalvelut

05.11.2025

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut Rautalammilla

Rautalammilla koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluita toteuttavat tällä hetkellä kaksi eri terveydenhoitajaa: kouluterveydenhoitajana toimii Elina Hynninen ja opiskeluterveydenhoitajana Katja Putkonen. Työntekijävaihtuvuutta on ollut jonkin verran, johtuen työntekijöiden lakisääteisistä poissaoloista.

Palveluiden laadun ja jatkuvuuden kannalta olisi erittäin tärkeää, että terveydenhoitaja voisi toimia tehtävässä pitkäkestoisesti. Kouluyhteistyön sujuvuus ja työntekijöiden tuttuus tukevat myös yhteisöllistä työtettä. Vaikka poissaoloja ei voida täysin välttää, tavoitteena on, että jatkossa yksi terveydenhoitaja voisi vastata sekä koulu- että opiskeluterveydenhuollosta. Tämä mahdollistaisi palvelun jatkuvuuden ja vahvistaisi yhteistyötä oppilaitosten kanssa.

Rautalammin Matti Lohen koulussa on 224 peruskoululaista, mikä tarkoittaa, että terveydenhoitaja on koululla 2–3 päivänä viikossa. Koululääkäri käy koululla kerran viikossa. Rautalammin lukiossa on 120 opiskelijaa, ja siellä terveydenhoitaja on paikalla kerran viikossa. Opiskeluterveydenhuollon lääkäri on koululla 1–2 päivänä kuukaudessa.

Silloin kun terveydenhoitaja ei ole fyysisesti koululla tai oppilaitoksessa, oppilaat ja opiskelijat voivat olla häneen yhteydessä puhelimitse tai Wilma-viestillä. Myös Matti Lohen koulun ja Rautalammin lukion opetushenkilöstö voi ottaa yhteyttä terveydenhoitajaan milloin tahansa – yhteydenotto ei edellytä, että terveydenhoitaja olisi paikalla koululla.

Mikäli teillä herää lisää kysymyksiä, voitte olla suoraan yhteydessä palveluesihenkilö Lilli Lindiin: lilli.lind@pshyvinvointialue.fi ja 0444610512.

Sanna Niinimäki
Perheiden terveystalvelujen päällikkö

5967/07.01.00.04/2025

Perheiden terveystalvelut

05.11.2025